

DEPARTEMENT
WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID & GEZIN

Afdeling Beleidsontwikkeling

Team Integrale Jeugdhulp
 Koning Albert II-laan 35 bus 30
 1030 Brussel
 Tel. 0490-58 58 32
integralejeugdhulp.vlaamsbrabant@wvg.vlaanderen.be
www.vlaanderen.be/jeugdhulp

PROVINCIE VLAAMS-BRABANT

Dienst welzijn

Provincieplein 1
 3010 Leuven
 Tel. 016-26 73 38
welzijn.gezondheid@vlaamsbrabant.be

Verslag IROJ Vlaams-Brabant 17 maart 2016

Datum:	17 maart 2016
Aanwezig:	Ria Sanders (VCLB Halle), Katrien Willems (CAW Oost-Brabant), Gie Lambeir (Stuurgroep CJ), Bruno Claessens (regioverantwoordelijke JW), Marleen De Vriendt en Jo Vandenbergh (Ouderswerking Vlaams-Brabant), Hilde Geudens (BJB), Geert Hellinx (Provinciale afdeling K&G), An De Souter (CKG), Ann Van der Speeten (Yuneco), Sanneke Wilson (CGG Ahasverus), Johan Van der Auweraert (ITP), Veerle Stevens (CGG Passant), Francesca Raes (jeugdrecht Leuven), Sabine Lievens (Parket), Tom Herbots (voorzitter IROJ), Marian Haspeslagh (departement WVG), Willy Van Nieuwenhuysen (provincie Vlaams-Brabant)
Verontschuldigd:	Shari Robijns (CAW Halle-Vilvoorde), Hamid Abroudi (Agentschap Inburgering), Kristof Desair en Elisabeth Vanderveken (VK), Carla Cobbaut (politie Pajottenland), Else De Wachter (MPI Levenslust), Jan Tibo (BJB), Erwin Daenen (provincie Vlaams-Brabant), Johan Ieven (pleegzorg), Hans Hebbrecht (CLB GO VZT), Georges Baeten (CLB GO LTL), Wim Van Campenhout (CAW Halle-Vilvoorde), Greet Bonner (MPI St-Franciscus), Anne, Dirk De Rijdt (Arktos), Marina Danckaerts (kinderpsychiatrie UZ Leuven)
Voorzitter:	Tom Herbots
Verslaggever:	Willy Van Nieuwenhuysen

1 GOEDKEURING EN OPVOLGING VORIG VERSLAG (04/02/2016)

Opmerkingen:

- Sabine Lievens vervangt voortaan Els Leemans als plaatsvervanger van Francesca Raes. Het parket in Halle-Vilvoorde behandelt de persoonsgebonden materies (kinderen) alsook zedenfeiten door volwassenen.

Goedkeuring: Het verslag wordt goedgekeurd.

Opvolging:

- **Extra vertegenwoordiger politie:** Carla Cobbaut gaf de naam door van haar plaatsvervanger: Nancy Van Der Maelen (lokale politie TARL). Het tweede effectieve lid en zijn plaatsvervanger voor het arrondissement Leuven zijn nog niet bekend.

- **Extra afvaardiging uit IROJ Vlaams-Brabant op Vlaamse ronde tafel op 12/04/2016:** Erwin stelde zich aanvankelijk kandidaat, maar kan zich niet vrijmaken. Er zijn geen andere kandidaten. Marian en Tom zullen naar deze vergadering gaan.
- **Toekomstnota CJ:** zie definitieve versie in [bijlage 1](#).
- **Vertegenwoordiging sector VAPH:** er is nog geen vervanger aangeduid voor Yves S. (als vertegenwoordiger VAPH). Er is nog geen beslissing ivm voordracht vanuit de koepel (SOM).
Andere punten ter opvolging zijn reeds achter de rug of komen terug in de agenda.

2 MEDEDELINGEN EN VARIA

- **Terugblik op vormingsdag omgaan met verontrusting op 04/03/2016:**
Deze vormingsdag is een initiatief van IROJ Vlaams-Brabant en IROJ Brussel.
Uit de evaluatieformulieren blijkt dat het een geslaagde dag was:
 - Er waren 250 mensen ingeschreven, waarvan 230 mensen aanwezig waren en 170 deelnemers hebben de evaluatie ingevuld.
 - Globaal geven de deelnemers over hun algemene tevredenheid over de vormingsdag een 4, op een score van 1 tot 5. De globale score, waar dit werd ingevuld, is gemiddeld 7.5/10.
 - De toelichting van OCJ en VK vonden veel deelnemers interessant en duidelijk. Een aantal deelnemers hadden wat concretere informatie verwacht en vooral meer concrete instrumenten, handvaten en tips over inschatting van verontrusting en over methodieken m.b.t. bespreking van verontrusting.
 - Er is veel positieve feedback over de inbreng vanuit cliëntperspectief. De getuigenissen van jongeren vonden verschillende deelnemers heel krachtig, ze bleven hangen. De aanwezigheid van verschillende ouders werd als positief ervaren. De getuigenissen van ouders op het filmpje waren minder goed verstaanbaar. De toelichting van OTA vonden veel aanwezigen boeiend en vernieuwend.
 - De dialoogtafels vonden heel wat deelnemers zeker een meerwaarde.
 Andere feedback van aanwezigen:
 - De vormingsdag werd zinvoller ervaren door nieuwe mensen.
 - Er waren enkele negatieve reacties vanwege de groep ouders. Graag ook de positieve reacties vermelden.
 - Opletten voor persoonlijke getuigenissen. De betrokken hulpverleners kunnen niet altijd reageren op getuigenissen van cliënten. Zij hebben vaak de meeste affiniteit met de betrokken jongeren.
 Verdere opvolging: VK, OCJ en Marian verzamelen de verslagen van de dialoogtafels. Signalen en vragen uit de dialoogtafels en uit de evaluatie worden door hen verder bekeken in een nog te plannen nabespreking van de vorming. Besluiten worden meegenomen naar het IROJ en kunnen dan naar het voorzittersoverleg IROJ en van daar naar de gemengde stuurgroep.
- **Feedback Gemengde Stuurgroep IJH:** Werk maken van jeugdhulp 2.0: zie nieuwsbrief IJH.
Conceptnota: alle administraties hebben de opdracht gekregen om acties te puren uit de nota. 195 acties zijn opgesomd en uitgewerkt, en worden nu nog verfijnd. Een 20-tal actiepunten hebben raakvlakken met het IROJ.
- Hulpverlening politie en justitie, gelijkaardig aan de Familie Justice Centre. Voorstel van **keten-aanpak** op initiatief van de Provincie Vlaams-Brabant. Het proefproject uit Leuven wordt uitgebreid naar heel Vlaams-Brabant. Bruno en Tom zullen met hen afspreken om het project te komen presenteren op een volgend IROJ.
- **Informatiedag (13/05/2016) en verdiepingsdag (27/05/2016) netwerkgericht werken:** zie [bijlage 2](#).

3 OPVOLGING ACTIEFICHE PARTICIPATIE

Toelichting

Op het vorige IROJ werd de actiefiche toegelicht en hebben we gebrainstormd over mogelijke acties. De cliëntvertegenwoordigers hebben dit op hun voorbereidend overleg op 11 maart besproken. De cliëntvertegenwoordigers stellen voor om te vertrekken vanuit een bevraging om zicht te krijgen op de manieren van participatie in de verschillende sectoren.

Bespreking:

- In BJB ging er een inspectie door over participatie.
- Binnen de BJB is er een overleg rond kwaliteitsbeleid.
Wat willen we ermee bereiken? Participatie kan heel breed gezien worden. Welke rol speelt IROJ hierin? Kan IROJ hierbij faciliteren? Is er een draagvlak om iets te doen?
- Er is niet veel ambitie in IROJ (de oproep van Eliska resulteerde in 1 kandidaat).
- Een tevredenheidsmeting is niet voldoende. Tevredenheid is slechts een onderdeel van het kwaliteitsbeleid. Hoe kunnen we een overzicht behouden van alles?
- Cachet is ook gestart met een bevraging.
- Ook het netwerk Yuneco zoekt naar een aansluiting bij de cliëntparticipatie.
- Er is heel weinig terug te vinden in andere sectoren. Hoe zijn andere sectoren hiermee bezig?
- Wie zou de informatie uit de enquête kunnen verwerken?
- Kan de ouderswerking geen trekker zijn? Zeker de verwachtingen niet te hoog leggen.
- Het IROJ vraagt of het overleg cliëntvertegenwoordigers, samen met hun ondersteuner, trekker kan zijn van een project participatie. Wat het IROJ precies wil is nog niet uitgeklaard.
- Wordt vervolgd op het volgende IROJ.

4 STAND VAN ZAKEN GGZ-NETWERK YUNECO

- Het crisisprogramma werd al goedgekeurd. Het crisismeldpunt van IJH en Yuneco versmelten tot één crisismeldpunt. Het gezamenlijke crisismeldpunt wordt daardoor versterkt met 2 mobiele teams (Halle/Vilvoorde & Leuven/Hageland) die elk kunnen beschikken over een kinderpsychiater. De crisissen worden aangemeld via het crisismeldpunt. Zij of de aanmelder kan vragen naar een consult of een consultatie van de kinderpsychiater of medewerker Yuneco crisis. Voor crisisbegeleiding engageert Yuneco zich om binnen de 24 uur op te starten. *(De psychiaters maken een eerste inschatting van de problematiek en kunnen doorverwijzen naar een consult door de CGG die binnen de 24 uur een interventie opstarten.)*
- De mobiele crisisteams zijn in oprichting. Crisisbegeleiding CGG zal operationeel zijn tegen 6 juni.
- Op 7 maart moesten de projectvoorstellen ivm de oproep 'Consult en Liason' ingediend zijn. Consult en Liason heeft te maken met de inzet *(van de expertise van LiNK in complexe situaties via het opzetten van trajecten.)* van kennisdeling, openstellen van vormingen, expertise uitwisseling, workshops organiseren, stages en wissellieren. Het programmavoorstel van Yuneco is niet helemaal rond. De aanpak van ADHD betreft de afstemming van diagnosticeren en voorschrijfgedrag *(en de vorming)*. Het zorgprogramma daarrond is nog niet goedgekeurd.
- De derde opdracht gaat over 'langdurige zorg'. De 'langdurige zorg' gaat over complexe situaties met een psychische of psychiatrische component, waarbij mobiele, aanklampende hulp *(op lange termijn tot 25 jaar)* kan ingezet worden. De intersectorale zorgnetwerken *(waren hierin een eerste onderdeel)* moeten ook vanuit dit zorgprogramma mede ondersteund worden. Het is de bedoeling dat de 3 voorstellen vanuit eenzelfde visie vertrekken. Een aangepast voorstel van het programma consult en liaison (Yunco Crosslink) en ADHD moet voor 23/03 binnen en het zorgprogramma langdurige zorg (Yuneco Care) wordt tegen eind mei verwacht.

4 ZELFEVALUATIE IROJ VLAAMS-BRABANT

Werkwijze:

- De richtvragen (eerder doorgemaïld) worden uitgedeeld.
- We werken gedurende 45 minuten in groepen van 4 à 5 mensen, zo divers/intersectoraal mogelijk samengesteld. Elke groep beantwoordt alle vragen.
- We voorzien 45 minuten voor plenaire bespreking. Elke groep duidt iemand aan die verslag uitbrengt.
- We besluiten welke verbeteracties het IROJ ziet voor zichzelf en welke input we vanuit IROJ Vlaams-Brabant meenemen naar de Vlaamse ronde tafel op 12/04/2016. De richtvragen die daar aan bod zullen komen zijn:
 - Wat heeft het IROJ concreet gerealiseerd in het kader van haar opdrachten?
 - Waar is het IROJ sterk in?
 - Wat willen we zeker behouden? Waaraan willen we werken? Wat willen we bannen?
 - Hoe gaan we dat doen, wat/ wie hebben we nodig om dit te bereiken?
 - Aan wat kunnen sectorale overlegplatforms, hulpverleners,... merken dat er rond deze opdrachten gewerkt werd? Wat is er veranderd?
 - Aan wat gaan cliënten merken dat een bepaalde opdracht gerealiseerd werd?

Algemene conclusies:

1. Het IROJ is een intersectoraal orgaan met een belangrijke functie en een aantal grote opdrachten in de regio.
 - Zijn de IROJ-leden en hun achterban zich bewust van die positie?
De (meeste) IROJ-leden zien het belang van het IROJ. De achterban ziet dit vaak niet of heel beperkt. IROJ-leden en hun achterban beschouwen het IROJ in de praktijk niet als een orgaan met een cruciale functie in de regio. Het IROJ kan dit op termijn wel worden, maar de positie is niet verworven op dit moment.
 - In welke mate nemen de IROJ-leden die positie daadwerkelijk in?
IROJ-leden ervaren dat veel zaken op Vlaams niveau worden beslist. Het beleid wordt gemaakt in Vlaanderen en de impact van het IROJ is beperkt. Enerzijds is het IROJ vragende partij om meer mandaat te krijgen van het Vlaamse beleid. Anderzijds houdt het krijgen van dit mandaat een aantal consequenties in, die de IROJ-leden zelf niet steeds willen nemen. IROJ-leden nemen zelf hun mandaat onvoldoende op, onder meer omwille van gebrek aan tijd. Het IROJ is niet het dynamische orgaan dat het zou moeten zijn, de oorspronkelijke intentie is op dit moment niet ingevuld.
 - Toch valt het IROJ niet de onderschatten: zaken die op het IROJ beslist worden sippelen wel degelijk door naar de achterban, zeker wat advisering betreft. Er is een positieve evolutie naar meer mandaat.
2. De kernopdracht van het IROJ is het regionale beleid jeugdhulp voeren.
 - Is iedereen zich bewust van die kernopdracht?
IROJ-leden zijn zich wel bewust van deze opdracht, maar hebben het gevoel meestal de feiten achterna te hollen. Het IROJ voert geen proactief beleid en legt onvoldoende eigen, regionale accenten. De opdracht om regionaal beleid te voeren is erg hoog gegrepen en is op dit moment niet gerealiseerd. Het IROJ voert geen algemeen, regionaal beleid, maar volgt hooguit een aantal deelaspecten op.
 - Bij de overgang van regionale stuurgroep (RS) naar IROJ leek de opdracht voor het IROJ heel zwaar en bijna niet te realiseren. IROJ-leden stellen vast dat er in de praktijk echter niet zoveel verschil is tussen het IROJ en de vroegere RS.

- Wat heeft het IROJ concreet gerealiseerd?
 - Op dit moment gebeurt er vooral uitwisseling van informatie. Het IROJ is een interessant netwerkgebeuren. Dat partners en sectoren leren elkaar kennen is positief. Informatie uitwisselen met elkaar is een meerwaarde. Het IROJ vergemakkelijkt intersectorale contacten.
 - IROJ-leden vinden advisering over regionaal uitbreidingsbeleid een belangrijke functie. Adviseren en op termijn beslissen over regionaal uitbreidingsbeleid moet een centrale functie van het IROJ worden.
Op dit moment is het IROJ onvoldoende competent om deze functie naar behoren uit te voeren. Er is gebrek aan kennis (o.m. cijfergegevens over vraag en aanbod in de regio) en IROJ-leden vinden het moeilijk om te oordelen over collega's in de regio. Op dit moment zijn de adviezen heel beleefd, veilig en onvoldoende scherp, wat de waarde van de adviezen in vraag stelt. Tot op heden werden enkel adviezen gevraagd door de sectoren BJB en VAPH. De andere sectoren (CLB, K&G, CAW, CGG) blijven achterwege.
 - De meest concrete realisatie tot op heden is de vorming omgaan met verontrusting (vormingsdag op 04/03/2016 en driedaagse basistraining voor voorzieningen met aanbod brede instap).
 - Een aantal werkgroepen van het IROJ leveren zinvol werk. De netwerkstuurgroep CJ is een dynamisch overleg dat goed werkt. De werkgroep complexe echtscheidingssituaties levert concreet werk. Positief is ook dat de beleidsgroep Leerrecht in de structuur van het IROJ werd opgenomen. Om te komen tot echte resultaten, zijn werkgroepen met een concrete opdracht en de nodige ondersteuning essentieel.
- Wat is er nodig om regionaal beleid te kunnen voeren?
 - Er is een betere afstemming nodig tussen de sectorale administraties en sectoren: wie doet wat, verdeling van verantwoordelijkheden.
 - Wat vooral ontbreekt zijn tijd, middelen en ondersteuning. Er is meer tijd nodig om echt een zicht te krijgen op de opdracht van het IROJ en om af te stemmen hoe de regio Vlaams-Brabant zelf haar regionaal beleid wil voeren en meer tijd om te investeren in het IROJ. IROJ-leden hebben vaak andere prioriteiten in hun eigen organisatie of sector. Zaken die op het IROJ worden besproken zijn niet altijd interessant en relevant voor alle sectoren. IROJ-leden kunnen niet steeds aanwezig zijn en ervaren dat ze heel gauw niet meer mee zijn met wat er reilt en zeilt op het IROJ. De vele wisselende aanwezigheden werken de continuïteit van het IROJ tegen.
 - Meer thematisch werken rond concrete zaken, zoals verontrusting, schooluitval, overgang naar volwassenenhulp, armoede, radicalisering ... Werkgroepen met een concrete opdracht leveren goed resultaat. Hier kan worden gewerkt met experts uit de achterban, zodat er meer deskundigheid is. Tegelijkertijd is dit een extra tijdinvestering waar IROJ-leden heel weinig ruimte voor hebben. Belangrijk is ook dat al deze werkgroepen kunnen worden ondersteund. Iemand moet het voortouw nemen en de zaken opvolgen.
 - De opdracht en het terrein van het IROJ zijn de ruim, de partners zijn onvoldoende rechtstreeks betrokken. Een beperktere inhoud en een scherpere focus zou zorgen voor meer dynamiek.

- Het IROJ heeft informatie nodig om noden in de regio zichtbaar te kunnen maken. De vroegere netwerken RTJ waren hier een middel voor. Het IROJ krijgt geen informatie uit RTJ, de toegangspoort, gemandateerde voorzieningen, wachtlijsten... die toelaat om de noden op te volgen.
3. Hoe ervaren IROJ-leden hun eigen positie in het IROJ?
- Cliëntvertegenwoordigers vinden het niet evident om een bijdrage te realiseren op het IROJ. Participatie aan de IROJ-tafel is niet evident. De techniciteit en het tempo liggen erg hoog en maken inbreng vanuit cliëntperspectief heel moeilijk. De inbreng in de vorming verontrusting zien de cliëntvertegenwoordigers als de enige meerwaarde die ze hebben kunnen bieden op het IROJ sinds de opstart. Cliëntparticipatie lijkt ook in grote mate beperkt tot de inbreng van de ouderswerking. IROJ-leden geven aan dat participatie in het IROJ op dit moment wordt ingevuld door een pro-forma vertegenwoordiging van gebruikers. Zowel Vlaanderen als het IROJ lijken zich hiermee tevreden te stellen. We bereiken maar een hele kleine fractie van de doelgroep. Ambitie van het IROJ zou niet moeten zijn om de doelgroepen op het IROJ te vertegenwoordigen, maar om spreekbuis te zijn voor die doelgroepen.
 - Sectorvertegenwoordigers ervaren dat het vertegenwoordigen van een sector erg moeilijk is. De thema's op het IROJ zijn vaak abstract, waardoor IROJ-leden weinig respons krijgen van hun achterban. IROJ-leden kennen vaak ook niet de volledige sector door en door. Om namens een sector te kunnen spreken, is een goede structuur en voldoende tijd nodig.
 - De voorzitter geeft aan dat het voorzitterschap van het IROJ een veel sterkere belasting is dan oorspronkelijk werd ingeschat. Het IROJ neemt ongeveer 10 % van de werktijd in beslag. Voor de organisatie is dit een zware investering. Er zou extra werktijd moeten worden voorzien om het voorzitterschap van het IROJ op te nemen.
4. Voelt de achterban zich voldoende betrokken bij het IROJ? Slagen IROJ-leden erin om de achterban voldoende te betrekken en om voldoende te communiceren van achterban naar IROJ en vice versa? Bereikt het IROJ de werkvloer?
- Over het algemeen is er de ervaring dat thema's uit het IROJ weinig leven en dat er te weinig tijd is om terug te koppelen. IROJ-leden vinden het niet evident om te spreken vanuit de achterban.
 - De werkvloer wordt niet bereikt, behalve op evenementen zoals de vormingsdag verontrusting.
5. Hoe verloopt de wisselwerking tussen Vlaamse en regionale thema's? Is er voldoende evenwicht in de agendasetting?
- De thema's die op het IROJ komen zijn op zich relevant en interessant. Er is echter een onevenwicht tussen Vlaamse en regionale thema's: op de agenda staan vooral thema's die uit Vlaanderen komen. Sommige IROJ-leden geven aan dat er geen ruimte is voor regionale thema's, andere IROJ-leden vinden dat die ruimte er wel is maar dat ze die zelf niet innemen.
 - IROJ-leden geven echter aan dat ze zelf meer inbreng zouden moeten doen op het IROJ: het eigenaarschap van het IROJ actief opnemen. Het IROJ zou zelf een meer proactief beleid moeten voeren en niet wachten op opdrachten uit Vlaanderen. IROJ-leden hebben onvoldoende tijd om dit op te nemen en hebben vaak andere prioriteiten.

Besluit

- Input vanuit IROJ Brussel naar Vlaamse ronde tafel op 12/04/2016: zie bijlage 3.
- Verbeteractie die het IROJ ziet voor zichzelf: IROJ-leden willen meer thematisch werken. Ze zijn zelf verantwoordelijk om meer regionale thema's op de agenda te zetten en het IROJ actief zelf vorm te

geven, in plaats van louter te bespreken wat vanuit Vlaanderen wordt gevraagd. IROJ-leden kunnen zelf thema's goed voorbereid op de agenda brengen.

- Op de volgende IROJ-bijeenkomsten hernemen en concretiseren we dit. De IROJ-leden denken hier op voorhand over na.

5 AGENDA VOLGEND IROJ (28/04/2016)

Agendapunten:

- Verdere bespreking actiefiche participatie
- Concretisering en afspraken over opvolging zelfevaluatie IROJ
- Jeugdhulp 2.0: relevante acties voor het IROJ
- Omzendbrief uitbreidingsbeleid personen met een handicap 2016

Afsprakenrooster

Afspraak	Wie	Tegen	Status	Opmerking
Vragen aan de sector politie voor een extra vertegenwoordiging en vervangers	Carla	ASAP	vraag	Totaal 2 effectieven en 2 vervangers.
Vertegenwoordiger sector VAPH	ROG	ASAP	vraag	
Nadenken over zelfevaluatie IROJ en wie wat kan opnemen	IROJ-leden	Volgend IROJ (26/04/2016)		
Voorstelling intersectoraal zorgnetwerk	Zorgnetwerk		Planning	